

Vergaderjaar 1995–1996

24 517

Najaarsnota 1995

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 november 1995

In deze Najaarsnota wordt een overzicht gegeven van de wijzigingen die sinds de Vermoedelijke Uitkomsten 1995 (zoals geraamd in de meest recente Miljoenennota) zijn opgetreden in de begrotingsgefinancierde uitgaven en niet-belastingontvangsten.

In bijlage I wordt, in de vorm van een verticale toelichting, per begroting de aansluiting gegeven tussen de Vermoedelijke Uitkomsten en de stand Najaarsnota. Daarbij worden wijzigingen vanaf 25 miljoen toegelicht. Voor een nadere toelichting zij verwezen naar de suppletore begrotingswetsvoorstellen die zoveel mogelijk gelijktijdig met de Najaarsnota aan de Staten-Generaal worden aangeboden¹. Uit bijlage I blijkt dat de voor de budgetdiscipline relevante netto-uitgaven met 811 miljoen neerwaarts kunnen worden bijgesteld.

De netto-uitgaven onder de budgetdisciplinesector Rijksbegroting in enge zin vallen per saldo 300 miljoen lager uit. Belangrijke neerwaartse bijstelling betreffen de asielzoekersuitgaven en de disconto-uitgaven voor de Dutch Treasury Certificates (DTC's). Voorts treden bij diverse projecten die worden bekostigd uit het Infrastructuurfonds vertragingen op.

In bovenstaande onderschrijving is het restant van de te realiseren taakstellende onderuitputting (ad 304 miljoen²) en de te realiseren onderuitputting ter effectuering van de ramingstechnische veronderstelling uit de Voorjaarsnota 1995 (ad 289 miljoen³) reeds verdisconteerd.

Voorts zijn in het bedrag van 300 miljoen zowel een eenmalige dotatie ten behoeve van de monumentenzorg (ad 275 miljoen) als een eenmalige extra toevoeging aan het budget voor het grote-stedenbeleid (ad 100 miljoen) verwerkt. Het kabinet geeft daarmee uitvoering aan de bij de behandeling van de Voorjaarsnota 1995 ingediende moties Ybema c.s.⁴ en Van der ploeg c.s.⁵.

Van de totale onderschrijving van 811 miljoen heeft 488 miljoen betrekking op het begrotingsgefinancierde deel van de Sociale Zekerheid. Met name de uitgaven uit hoofde van de Algemene Bijstandswet komen

¹ De suppletore begrotingswetsvoorstellen bevatten wijzigingen ten opzichte van de suppletore wetten samenhangend met de Voorjaarsnota. Ze bevatten derhalve ook wijzigingen die bij Vermoedelijke Uitkomsten reeds zijn gemeld.

² Ten tijde van de Voorjaarsnota 1995 (Tweede Kamer, vergaderjaar 1994–1995, 24 178, nr. 1) werd, om binnen het uitgavenkader Rijksbegroting in enge zin te kunnen blijven, een taakstellende onderuitputting ingezet van circa 0,8 miljard. Een meevaller op de Rijksbegroting in enge zin ten tijde van de Vermoedelijke Uitkomsten leidde reeds tot realisering van 0,5 miljard.

³ Conform de brief «Begrotingsproces en -systematiek» (Tweede Kamer, vergaderjaar 1994–1995, 23 900, nr. 21) werd verondersteld dat er dit jaar in dezelfde mate gebruik zou worden gemaakt van de eindejaarsmarge, de bandbreedte voor ontwikkelingssamenwerking en de marge voor het Infrastructuurfonds als vorig jaar. Deze veronderstelling werd begrotingstechnisch verwerkt door in de aanvullende post «Nader te bepalen/te verdelen ombuigingen» een negatieve uitgavenraming op te nemen van 289 miljoen. De betreffende post is thans tegengeboekt.

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 1994–1995, 24 178, nr. 5.

⁵ Tweede Kamer, vergaderjaar 1994–1995, 24 178, nr. 8.

S-AFE

lager uit dan verwacht. In het begrotingsgefinancierde deel van de Zorgsector is sprake van een neerwaarts bijstelling van per saldo 23 miljoen.

Ook bij de netto-uitgaven die niet onder één van de onderscheiden uitgavenkaders vallen, doen zich meevallers voor. In totaal kunnen deze posten met 1453 miljoen worden verlaagd. De belangrijkste bijdrage aan deze verlaging wordt geleverd door de verkoop van de tweede tranche KPN-aandelen die 6,1 miljard heeft opgebracht; 1,1 miljard meer dan waar tentatief rekening mee werd gehouden. Voorts is bij diverse zogenoemde FES-projecten sprake van vertragingen.

Op grond van de voorlopige realisatiecijfers tot en met oktober dient dit jaar rekening gehouden te worden met tegenvallende belasting-opbrengsten. Ondanks de tekortontlasting uit hoofde van de netto-uitgavenontwikkeling, zal het beleidsrelevante financieringstekort 1995 naar huidige inzichten ongeveer uitkomen op de stand zoals geraamd ten tijde van de Vermoedelijke Uitkomsten (3,5% BBP).

De Minister van Financiën,
G. Zalm

1995

I HUIS DER KONINGIN

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	12,8
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	0,0
Stand najaarsnota 1995	12,8

1995

II HOGE COLLEGES VAN STAAT EN KABINET DER KONINGIN

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	272,1
<i>Mee- en tegenvallers</i> diversen	0,2
	0,2
<i>Beleidsmatige mutaties</i> diversen	1,1
	1,1
<i>Desalderingen</i> diversen	0,4
	0,4
<i>Overboekingen</i> diversen	0,5
	0,5
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	2,2
Stand najaarsnota 1995	274,3

1995

II HOGE COLLEGES VAN STAAT EN KABINET DER KONINGIN

ONTVANGSTEN

Stand bij miljoenennota 1996	8,3
<i>Mee- en tegenvallers</i> diversen	- 1,7
	- 1,7
<i>Desalderingen</i> diversen	0,4
	0,4
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	- 1,3
Stand najaarsnota 1995	7,0

1995

III ALGEMENE ZAKEN

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	50,2
<i>Mee- en tegenvallers</i> diversen	- 0,5
	- 0,5
<i>Beleidsmatige mutaties</i> diversen	- 0,1
	- 0,1
<i>Desalderingen</i> diversen	- 0,3
	- 0,3
<i>Overboekingen</i> diversen	0,2
	0,2
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	- 0,8
Stand najaarsnota 1995	49,4

1995

III ALGEMENE ZAKEN

ONTVANGSTEN

Stand bij miljoenennota 1996	5,4
<i>Mee- en tegenvallers</i> diversen	- 0,1
	- 0,1
<i>Desalderingen</i> diversen	- 0,3
	- 0,3
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	- 0,4
Stand najaarsnota 1995	5,0

1995

IV KABINET VOOR NEDERLANDS-ANTILLIAANSE EN ARUBAANSE ZAKEN

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	3,8
<i>Overboekingen</i> diversen	- 0,3
	- 0,3
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	- 0,3
Stand najaarsnota 1995	3,5

1995

IV KABINET VOOR NEDERLANDS-ANTILLIAANSE EN ARUBAANSE ZAKEN

ONTVANGSTEN

Stand bij miljoenennota 1996	38,7
<i>Mee- en tegenvallers</i> diversen	2,6
	2,6
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	2,7
Stand najaarsnota 1995	41,4

1995

V BUITENLANDSE ZAKEN

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	1 976,9
<i>Mee- en tegenvallers</i> nabetaling bnp-afdracht	61,0
	61,0
<i>Beleidsmatige mutaties</i> diversen	1,1
	1,1
<i>Overboekingen</i> diversen	1,5
	1,5
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	63,7
Stand najaarsnota 1995	2 040,6

Uitgaven*Mee- en tegenvallers*

De verhoging van de BNP-afdrachten aan de Europese Unie met 61 miljoen heeft twee oorzaken. Allereerst is de BNP-grondslag voor 1994 bijgesteld, hetgeen leidt tot een nabetaaling van 43 miljoen. Daarnaast leiden de statistische bijstellingen van het CBS voor de jaren 1988–1993 tot een nabetaaling van 18 miljoen.

1995

V BUITENLANDSE ZAKEN

ONTVANGSTEN

Stand bij miljoenennota 1996	102,3
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
diversen	1,1
	<hr/>
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	1,2
	<hr/>
Stand najaarsnota 1995	103,5

1995

VI JUSTITIE

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	5 898,4
<i>Mee- en tegenvallers</i>	
opvang asielzoekers	- 131,8
diversen	14,7
	<hr/>
	- 117,1
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
subsidie herhuisvesting stichting reclassering nederland	25,0
diversen	- 3,7
	<hr/>
	21,3
<i>Desalderingen</i>	
korps landelijke politiediensten	32,5
diversen	8,4
	<hr/>
	40,9
<i>Overboekingen</i>	
diversen	15,3
	<hr/>
	15,3
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	- 39,7
	<hr/>
Stand najaarsnota 1995	5 858,7

Uitgaven*Mee- en tegenvallers*

Bij de kosten van de opvang van asielzoekers zal zich naar verwachting een meevaller voordoen ten opzichte van de raming bij Vermoedelijke Uitkomsten van circa 132 miljoen. Dit meevallend beeld is met name een gevolg van het feit dat de gemiddelde bezetting van de centrale opvang lager is dan waarmee rekening was gehouden. Oorzaak hiervan is een afnemende instroom van asielzoekers. Daarnaast worden meer asielzoekers dan geraamd in de (goedkopere) decentrale voorziening opgevangen waardoor minder beroep gedaan wordt op de (relatief duurder) centrale opvang.

Beleidsmatige mutaties

Als gevolg van de schaalvergroting en een nieuwe werkwijze van de

Stichting Reclassering Nederland (SRN) wordt de SRN geherhuisvest. Omdat de huisvesting à fonds perdu gefinancierd wordt, brengt dit éénmalig een uitgaaf van 25 miljoen met zich mee in 1995.

Desalderingen

Als gevolg van het leveren van diensten door het Korps Landelijke Politiediensten, waarvan de kosten worden doorberekend aan de afnemer, wordt de begroting met circa 33 miljoen verhoogd.

	1995
VI JUSTITIE	
ONTVANGSTEN	
Stand bij miljoenennota 1996	1 253,3
<i>Mee- en tegenvallers</i>	
boeten en transacties	- 60,0
plukze	- 25,0
diversen	- 6,4
	- 91,4
<i>Desalderingen</i>	
korps landelijke politiediensten	32,5
diversen	8,4
	40,9
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	- 50,6
Stand najaarsnota 1995	1 202,7

Ontvangsten

Mee- en tegenvallers

De raming van de ontvangsten boeten en transacties (B&T) komt 60 miljoen lager uit dan was geraamd. Oorzaak is de vertraging van de invoering van de indexering van B&T-tarieven (geraamde opbrengst in 1995: 36 miljoen) en door een gemiddeld lager «boetetarief» dan was verondersteld (los van de indexeringskwestie).

De ontvangsten uit hoofde van de Plukze-wetgeving (ontneming crimineel verkregen voordeel) komen 25 miljoen lager uit dan was geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt door de lange duur van de ontnemingsprocedures, na afloop van het normale strafrechtelijke traject.

Desalderingen

Zie toelichting bij de uitgaven.

VII BINNENLANDSE ZAKEN

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	6 874,5
<i>Mee- en tegenvallers</i>	
gemeentelijke projecten	- 34,1
diversen	- 47,4
	- 81,5
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
dotatie grote-steden-beleid	100,0
	100,0
<i>Desalderingen</i>	
aandeel justitie selectie- en opleidingsinstituut politie	34,6
diversen	21,1
	55,7
<i>Overboekingen</i>	
diversen	58,4
	58,4
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	132,6
Stand najaarsnota 1995	7 007,1

Uitgaven*Mee- en tegenvallers*

Een aantal gemeentelijke projecten zijn vertraagd (ondermeer als gevolg van ruimtelijke ordeningsprocedures) en kunnen dit jaar niet worden afgerond. Dit zorgt voor een meevaller van ruim 34 miljoen.

Beleidsmatige mutaties

Om uitvoering te geven aan de motie van Van der Ploeg wordt uit de onderuitputting een éénmalige dotatie verstrekt van 100 miljoen voor de 19 grote steden.

Desalderingen

Als gevolg van de jaarlijkse bijdrage van het ministerie van Justitie voor het Landelijk Selectie- en Opleidingsinstituut Politie is de begroting met circa 35 miljoen verhoogd.

VII BINNENLANDSE ZAKEN

ONTVANGSTEN

Stand bij miljoenennota 1996	495,6
<i>Mee- en tegenvallers</i>	
afgifte reisdocumenten	28,0
diversen	24,5
	52,5
<i>Desalderingen</i>	
aandeel justitie selectie- en opleidingsinstituut politie	34,6
diversen	21,1
	55,7
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	108,2
Stand najaarsnota 1995	603,8

Ontvangsten*Mee- en tegenvallers*

Door een hogere afgifte vallen de opbrengsten bij de paspoorten 28 miljoen hoger uit dan geraamd.

Desalderingen

Zie toelichting bij de uitgaven.

VIII ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAPPEN

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	37 784,9
<i>Mee- en tegenvallers</i>	
beroepsonderwijs en volwasseneducatie: bekostiging	- 28,5
beroepsonderwijs en volwasseneducatie: projecten	- 29,4
binnenlandse omroep	31,6
leerlingen volume asielzoekers	- 31,0
personele lasten	52,0
primair onderwijs: ramingstechnische bijstelling	48,3
terugploegen wachtgelders	- 32,3
wachtgelden	40,9
diversen	5,9
	57,5
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
dotatie monumentenzorg	275,0
inzet buffers participatiefonds	- 70,0
diversen	- 20,1
	184,9
<i>Desalderingen</i>	
diversen	49,7
	49,7
<i>Overboekingen</i>	
aanvullende loonbijstelling 1995	94,6
CAO onderwijssector	118,4
wachtgelden	69,0
diversen	1,2
	283,2
Totaal relevante mutaties	575,3
<i>Voor de ijklijnen niet-relevante mutaties</i>	
rentedragende leningen: opnamepercentage	- 63,0
	- 63,0
Totaal niet-relevante mutaties	- 63,0
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	512,2
	512,2
Stand najaarsnota 1995	38 297,1

Uitgaven*Mee- en tegenvallers*

De uitgaven voor de reguliere bekostiging bij het Beroepsonderwijs en de Volwasseneneducatie vallen met circa 29 miljoen mee.

Naar de huidige prognoses zal naar verwachting ruim 29 miljoen onbesteed blijven van de middelen die geraamd zijn ter ondersteuning van de fusieprocessen in het Beroepsonderwijs en de Volwasseneneducatie. Dit wordt veroorzaakt door vertragingen in de regelgeving, zoals de Wet educatie en beroepsonderwijs.

Conform de systematiek van de mediabegroting worden de reclame-opbrengsten van de Ster en rente-opbrengsten van de Algemene Omroepreserve van circa 32 miljoen toegevoegd aan het budget van de Binnenlandse Landelijke Omroep.

Een technische bijstelling van de raming van de middelen voor onderwijsparticipatie van asielzoekers, alsmede een daling van het aantal VVTV-ers en een dalende instroom in de opvang, leiden tot een meevaller van 31 miljoen.

Ontwikkelingen in de pensioenpremies noodzaken een opwaartse bijstelling van 52 miljoen voor de personele lasten.

De tegenvaller van ruim 48 miljoen betreft een ramingstechnische bijstelling van de oorspronkelijke berekening van de benodigde ABP-middelen in de sector Primair Onderwijs.

De mate waarin herintredende (terug te ploegen) wachtgelders worden aangesteld blijft achter bij de verwachtingen. Als gevolg hiervan treedt er een meevaller op van ruim 32 miljoen.

Op basis van de prognose van de Informatie Beheer Groep van medio oktober is de verwachting dat de volume-ontwikkeling van de wachtgelders in de Participatiefonds-sectoren Primair Onderwijs, Voortgezet Onderwijs en Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie tot een tegenvaller zal leiden van circa 110 miljoen. Ter dekking van de wachtgeld-tegenvaller vindt een overboeking van per saldo 69 miljoen vanuit de aanvullende post wachtgelden plaats. Voor circa 41 miljoen wordt dekking gevonden door inzet van buffers van het Participatiefonds.

Beleidsmatige mutaties

Uit hoofde van de afspraak gemaakt in het kader van de Voorjaarsnota 1995, wordt uit de gebleken additionele onderuitputting van de Rijksbegroting 1995 in enge zin een dotatie van 275 miljoen verstrekt voor de monumentenzorg.

Twee buffers van het Participatiefonds van per saldo 70 miljoen, te weten de overgangsbuﬀer en de solvabiliteitsbuﬀer, worden met name ingezet ter dekking van de wachtgeldtegenvaller in de onderwijssectoren van het Participatiefonds.

Overboekingen

Uit de aanvullende post loonbijstelling is circa 95 miljoen overgeboekt in verband met de verwerking van de financiële effecten van het CAO-akkoord voor de sector Rijk.

Ter voorfinanciering van een mogelijk CAO-akkoord in 1995 in de onderwijssector vindt een bijstelling uit de aanvullende post loonbijstelling plaats van circa 118 miljoen.

Voor wachtgelden en de gevolgen van strengere keuringseisen voor arbeidsongeschiktheid vindt een bijstelling uit de aanvullende post wachtgelden van per saldo 69 miljoen plaats.

Voor de ijklijnen niet-relevante mutaties

Het beroep dat studenten doen op rentedragende studieleningen valt 63 miljoen lager uit dan was geraamd.

VIII ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAPPEN

ONTVANGSTEN

Stand bij miljoenennota 1996	3 289,2
<i>Mee- en tegenvallers</i>	
media: opbrengsten ster en omroepreserve	33,5
diversen	- 20,1
	13,4
<i>Desalderingen</i>	
diversen	49,7
	49,7
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	63,1
Stand najaarsnota 1995	3 352,3

Ontvangsten*Mee- en tegenvallers*

De inkomstenverhoging van circa 34 miljoen betreft meevallende reclameopbrengsten (Ster-gelden) en een toename van de rente op de algemene omroepreserve.

IXA NATIONALE SCHULD

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	28 944,7
<i>Mee- en tegenvallers</i>	
disconto dutch treasury certificates	- 189,0
diversen	- 12,0
	- 201,0
Totaal relevante mutaties	- 201,0
<i>Voor de ijklijnen niet-relevante mutaties</i>	
diversen	13,6
Totaal niet-relevante mutaties	13,6
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	- 187,4
Stand najaarsnota 1995	28 757,3

Uitgaven*Mee- en tegenvallers*

De raming van de disconto-uitgaven Dutch Treasury Certificates (DTC's) is verlaagd met 189 miljoen. Deze verlaging is in hoofdzaak het gevolg van kortere looptijden dan aanvankelijk was verondersteld en het feit dat de gerealiseerde rente lager is dan de rekenrente.

IXA NATIONALE SCHULD

ONTVANGSTEN

Stand bij miljoenennota 1996	429,3
<i>Mee- en tegenvallers</i> bijbetaalde rente	57,2
	<hr/> 57,2
Totaal relevante mutaties	57,2
<i>Voor de ijklijnen niet-relevante mutaties</i> agio	103,8
diversen	0,6
	<hr/> 104,4
Totaal niet-relevante mutaties	104,4
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	161,6
	<hr/> 590,9
Stand najaarsnota 1995	590,9

Ontvangsten*Mee- en tegenvallers*

Beleggers hebben ruim 57 miljoen bijbetaald aan rente op de heruitgifte van twee leningen, te weten de 6,5%-lening per 15 april 2003 en op de 7%-lening per 15 juni 2005.

Voor de ijklijnen niet-relevante mutaties

Beleggers hebben circa 104 miljoen betaald aan agio op twee leningen, te weten de 6,75%-lening per 15 november 2005 en de 7%-lening per 15 juni 2005.

IXB FINANCIËN

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	4 943,7
<i>Mee- en tegenvallers</i>	
bijzondere financiering	- 63,5
exportkredietverzekering	- 60,0
diversen	- 9,0
	- 132,5
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
diversen	3,8
	3,8
<i>Desalderingen</i>	
diversen	5,7
	5,7
<i>Overboekingen</i>	
naar vrom: douaneprogramma	- 69,0
diversen	5,0
	- 64,0
Totaal relevante mutaties	- 187,1
<i>Voor de ijklijnen niet-relevante mutaties</i>	
heffings- en invorderingsrente	- 60,0
	- 60,0
Totaal niet-relevante mutaties	- 60,0
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	- 247,0
	- 247,0
Stand najaarsnota 1995	4 696,7

Uitgaven*Mee- en tegenvallers*

Op de Regeling Bijzondere Financiering 1971 treedt een onderuitputting op van circa 64 miljoen. Deze onderuitputting wordt voornamelijk veroorzaakt door de gunstige conjunctuur. Daarnaast hebben zich dit jaar geen majeure incidentele schadezaken voorgedaan.

De lagere uitgaven van 60 miljoen bij de Exportkredietverzekering zijn het gevolg van het uitblijven van geraamde schades.

Overboekingen

Ten behoeve van investeringen in huisvestingsprojecten voor de Douane wordt 69 miljoen overgeboekt naar de Rijksgebouwendienst.

Voor de ijklijnen niet-relevante mutaties

Op basis van de realisatie zijn de ramingen van de uitgaven heffings- en invorderingsrente verlaagd met 60 miljoen. De ontvangsten heffings- en invorderingsrente zijn eveneens verlaagd; per saldo wordt een meevaller verwacht van 30 miljoen.

IXB FINANCIËN

ONTVANGSTEN

Stand bij miljoenennota 1996	5 279,0
<i>Mee- en tegenvallers</i>	
exportkredietverzekering: proeven	40,0
verkoop agrarische domeinen	30,0
diversen	25,8
	95,8
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
middelenafpraak defensie: strategische roerende zaken	- 62,6
diversen	9,9
	- 52,7
<i>Desalderingen</i>	
diversen	5,7
	5,7
Totaal relevante mutaties	48,8
<i>Voor de ijklijnen niet-relevante mutaties</i>	
administratieve boeten	48,0
heffings- en invorderingsrente	- 30,0
	18,0
Totaal niet-relevante mutaties	18,0
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	66,7
Stand najaarsnota 1995	5 345,7

Ontvangsten*Mee- en tegenvallers*

De raming van de proeven (schaderestituties) van de exportkredietverzekering is verhoogd wegens de ontvangst van 40 miljoen aan niet-geraamde proeven uit verschillende landen (waaronder Rusland).

Op basis van de realisatie wordt de raming verkoopopbrengsten agrarische domeinen verhoogd met 30 miljoen. De hogere verkoopopbrengsten worden onder meer toegeschreven aan de lage rentestand in combinatie met de economische vooruitzichten van de agrariërs in de polders.

Beleidsmatige mutaties

De ontvangstenraming van de verkoop van strategische roerende zaken van Defensie is met circa 63 miljoen verlaagd als gevolg van uitstel van verkoop van roerende zaken, met name aan Egypte, Bahrein en de Verenigde Arabische Emiraten. Ingevolge de middelenafpraak is de Defensiebegroting met hetzelfde bedrag verlaagd.

Voor de ijklijnen niet-relevante mutaties

Er treedt een meevaller op van 48 miljoen bij de administratieve boeten aangezien er over een langere periode boetes motorrijtuigenbelasting zijn geïnd als gevolg van het uitstel van de invoering van de Houderschapsbelasting met 3 maanden. Dit naijleffect is groter dan aanvankelijk verwacht.

Op basis van de realisatie is de raming van de ontvangsten heffings- en invorderingsrente verlaagd met 30 miljoen.

X DEFENSIE

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	13 687,7
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
aanschaf transportvliegtuig	35,0
arbeidsvoorwaarden	48,9
bouw koninklijke landmacht	- 40,0
domeinverkopen	- 72,6
interne herschikking/compensatie lagere domeinverkopen	72,6
invoerrechten twee c-130 hercules vliegtuigen	27,4
luchtmobiele brigade	- 70,6
materiële exploitatie koninklijke landmacht	- 85,8
vredesoperaties	- 40,0
diversen	- 128,6
	- 253,7
<i>Overboekingen</i>	
diversen	9,2
	9,2
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	- 244,4
Stand najaarsnota 1995	13 443,3

Uitgaven*Beleidsmatige mutaties*

In verband met de veroudering van de F-27's in passagiersuitvoering bestaat het voornemen nog dit jaar een klein vliegtuig voor personenvervoer aan te schaffen. Dit leidt tot een uitgavenverhoging van 35 miljoen in 1995.

De verhoging van de uitgaven met circa 49 miljoen voor de arbeidsvoorwaarden hangt samen met de uitkomsten van het arbeidsvoorwaardenoverleg. Dit bedrag zal over de verschillende krijgsmachtdelen worden verdeeld.

De verlaging van de uitgaven voor de bouw Koninklijke Landmacht met 40 miljoen houdt verband met de late start van verscheidene kleinere bouwprojecten.

De verlaging samenhangende met domeinverkopen van circa 73 miljoen is het gevolg van de vertraging in de levering van pantserrupsvoertuigen (YPR's) aan Egypte en Bahrein en van houthuishers aan de Verenigde Arabische Emiraten (zie ook begroting IXB).

De hierboven beschreven verlaging als gevolg van de lagere opbrengst domeinverkopen, wordt gecompenseerd door een deel van de onderschrijving in te zetten die zich voordoet op een aantal artikelen op de defensiebegroting.

Reeds dit jaar zal ruim 27 miljoen aan invoerrechten voor de twee C-130 Hercules vliegtuigen worden voldaan, omdat deze vliegtuigen niet in januari 1996, maar al in november 1995 structureel vanaf vliegbasis Eindhoven worden ingezet in plaats van een Belgische basis.

De uitgaven voor de Luchtmobiele brigade worden per saldo met circa 71 miljoen verlaagd. Enerzijds is er sprake van vertraging in de investeringen en latere levering van de Chinook transporthelikopters. Anderzijds is de aanschaf van de Hellfire-raketten naar voren gehaald.

De neerwaartse bijstelling ad 86 miljoen bij de materiële exploitatie Koninklijke Landmacht vloeit voort uit vertragingen en verschuivingen van betalingen. Deze vertragingen en verschuivingen hangen samen met de reorganisaties, die op dit moment bij de Koninklijke Landmacht worden

doorgevoerd. De vertraagde en verschoven betalingen hebben onder andere betrekking op de aanschaf van munitie, het onderhoud van gebouwen en de inhuur externe deskundigen.

De verlaging van de uitgaven voor vredesoperaties met 40 miljoen is voornamelijk het gevolg van het feit dat thans nog slechts één compagnie in plaats van één bataljon van Dutchbat in Bosnië is gelegerd.

	1995
X DEFENSIE	
ONTVANGSTEN	
Stand bij miljoenennota 1996	681,8
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
ontvangsten wegens diverse verstrekkingen marine	- 33,7
diversen	- 27,4
	- 61,1
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	- 61,2
Stand najaarsnota 1995	620,6

Ontvangsten

Beleidsmatige mutaties

De ontvangsten wegens diverse verstrekkingen Koninklijke Marine worden met circa 34 miljoen verlaagd, omdat onder meer de verzekeringsclaim verfschade ten aanzien van de tweede serie onderzeeboten ad 30 miljoen naar verwachting niet dit jaar, maar in 1996 tot betaling zal leiden.

XIA VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	44 218,4
<i>Mee- en tegenvallers</i>	
arbitrage dnb renteconversie dynamische kostprijs	37,0
bijdrage verkoop dynamische-kostprijswoningen	28,4
renteuitgaven balansverkortings	48,9
gehandicaptenregeling	- 27,0
individuele huursubsidie	- 190,0
diversen	- 8,3
	- 111,0
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
diversen	- 1,3
	- 1,3
<i>Desalderingen</i>	
inzet terugvorderingen locatiesubsidie	44,2
vertraging uitvoering bodemsanering vinex	- 30,0
diversen	- 3,8
	10,4
<i>Overboekingen</i>	
diversen	- 10,3
	- 10,3
Totaal relevante mutaties	- 112,1
<i>Voor de ijklijnen niet-relevante mutaties</i>	
arbitrage dnb balansverkortings	50,9
diversen	25,5
	76,4
Totaal niet-relevante mutaties	76,4
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	- 35,7
	44 182,7
Stand najaarsnota 1995	44 182,7

Uitgaven*Mee- en tegenvallers*

Indien VROM en de subsidieontvanger van mening verschillen over de te hanteren rente bij renteconversie wordt een uitspraak van de De Nederlandsche Bank gevraagd; dit komt met name voor bij kapitaalmarktleningen. Wanneer de rente hoger wordt vastgesteld dan tot nu toe is verondersteld heeft dit hogere subsidie-uitgaven tot gevolg. Dit doet zich thans voor. De betalingen ad 37 miljoen hebben betrekking op voorgaande jaren.

Tot nu toe was verondersteld dat de uitgaven boekwaardeverlaging huurwoningen zouden worden verrekend bij de tenuitvoerlegging van de balansverkortings. Om uitvoeringstechnische redenen is dit niet gebeurd. In 1995 leidt dit tot hogere uitgaven van ruim 28 miljoen. De terugbetaling zal in de komende jaren met de definitieve afrekening van de balansverkortings plaatsvinden.

Bij de balansverkortings wordt tussen het rekenmoment voor de operatie (1-1-1995) en de feitelijke betaling (laatste kwartaal 1995) rente verrekend. De hogere rente-uitgaven van circa 49 miljoen zijn ondermeer het gevolg van een hogere afkoopsom en van een wijziging van gemiddelde uitbetalingsdata.

Bij het ramen van het artikel uitgaven gehandicapten wordt ervan uitgegaan dat een deel van de aangegeven verplichtingen niet tot betaling

komt. Uit nader onderzoek bij gemeenten is gebleken dat het deel van de verplichtingen dat niet tot betaling komt hoger is dan verondersteld was. Dit leidt derhalve tot een ramingsbijstelling bij de uitgaven ad 27 miljoen.

Bij de individuele huursubsidie (IHS) effectueert zich een meevaller van 190 miljoen. Op een aanvullende post was reeds rekening gehouden met een onderuitputting van 140 miljoen, zodat zich thans per saldo 50 miljoen extra onderuitputting aftekent.

Desalderingen

Op basis van de oude locatiesubsidieregeling zijn meerjarige subsidies verstrekt aan gemeenten. Deze worden omgezet in een lump-sum betaling of aan het einde van de subsidieperiode herberekend. Dit kan zowel leiden tot terugvorderingen als tot nabetalingsen. De terugvorderingen worden ingezet om resterende nabetalingsen te kunnen voldoen. Hiermee is ruim 44 miljoen gemoeid.

Mede in verband met de verscherpte inzet van het juridisch instrumentarium treedt er vertraging op in de uitvoering van de geplande bodemsanering. In het kader van VINEX is 300 miljoen uit het FES ter beschikking gesteld om knelpunten bij de bodemsanering te kunnen financieren. Geraamd was dat ruim 45 miljoen van de 300 miljoen in 1995 tot betaling zou komen. Thans wordt gelet op de uitgavenplanning in de komende jaren, geraamd dat 30 miljoen hiervan later, namelijk in 1998 tot betaling komt (zie ook de toelichting bij het Fonds Economische Structuurversterking).

Voor de ijklijnen niet-relevante mutaties

Een belangrijke reden voor de stijging van de afkoopsom balansverkortings vormen uitspraken van De Nederlandsche Bank bij geschillen over de rente. Deze vinden plaats bij met name kapitaalmarktleningen, indien de subsidieontvanger en VROM van mening verschillen over de te hanteren rente bij conversie. Het resultaat van deze uitspraken is dat de rente hoger is vastgesteld dan tot nu toe is verondersteld. Dit heeft een verhoging van de afkoopsom tot gevolg van circa 51 miljoen.

XIA VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

ONTVANGSTEN

Stand bij miljoenennota 1996	26 568,4
<i>Mee- en tegenvallers</i>	
diversen	20,6
	20,6
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
diversen	19,1
	19,1
<i>Desalderingen</i>	
verhoging restituties locatiesubsidie	44,2
vertraging uitvoering bodemsanering vinex	- 30,0
diversen	- 3,8
	10,4
Totaal relevante mutaties	50,2
<i>Voor de ijklijnen niet-relevante mutaties</i>	
diversen	3,2
Totaal niet-relevante mutaties	3,2
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	53,4
Stand najaarsnota 1995	26 621,8

Ontvangsten*Desalderingen*

Zie toelichting bij de uitgaven.

XIB RIJKSGEBOUWENDIENST

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	1 652,3
<i>Mee- en tegenvallers</i>	
uitvoering projecten	- 162,0
diversen	- 162,0
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
diversen	- 18,5
	- 18,5
<i>Desalderingen</i>	
diversen	- 5,6
	- 5,6
<i>Overboekingen</i>	
van financiën voor douane-programma	69,0
diversen	39,2
	108,2
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	- 78,0
Stand najaarsnota 1995	1 574,3

Uitgaven

Mee- en tegenvallers

Naar huidig inzicht doen zich bij de projectuitvoering van de Rijksgebouwendienst in 1995 vertragingen voor die leiden tot een meevaller van 162 miljoen. Deze meevaller tekent zich af bij de investeringskosten rijkshuisvesting en bij het cellenprogramma. Voor een deel vallen de vertragingen toe te schrijven aan de bouwstaking die zich eerder dit jaar voordeed.

Overboekingen

Ten behoeve van de Douane voert de Rijksgebouwendienst tal van (ver)bouw(ings)activiteiten uit. De overboeking heeft betrekking op de in 1995 te verrichten activiteiten.

	1995
XIB RIJKSGEBOUWENDIENST	
ONTVANGSTEN	
Stand bij miljoenennota 1996	168,5
<i>Desalderingen</i> diversen	- 5,6
	- 5,6
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	- 5,6
Stand najaarsnota 1995	162,9
<hr/>	
	1995
XII VERKEER EN WATERSTAAT	
UITGAVEN	
Stand bij miljoenennota 1996	7 593,1
<i>Mee- en tegenvallers</i> diversen	42,2
	42,2
<i>Beleidsmatige mutaties</i> bijdrage ten laste van het infrastructuurfonds (wiffels)	- 72,0
kapitaalstorting vervoerbedrijven (wiffels)	- 38,0
rijksbijdrage voor kaden langs de maas (Limburg)	40,5
versterking primaire waterkeringen	- 26,0
verzelfstandigings (wiffels)	110,0
diversen	6,8
	21,3
<i>Desalderingen</i> diversen	- 13,1
	- 13,1
<i>Overboekingen</i> diversen	- 24,7
	- 24,7
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	25,7
Stand najaarsnota 1995	7 618,8

Uitgaven

Beleidsmatige mutaties

De lagere bijdrage ad 72 miljoen van de begroting van VenW aan het Infrastructuurfonds houdt verband met de kosten voor de verzelfstandiging van de NS die neerslaan op de begroting van VenW.

De lagere uitgaven ad 38 miljoen voor de kapitaaldotatie goederenvervoer houden verband met kosten voor de verzelfstandiging van de NS die neerslaan op de begroting van VenW.

De hogere uitgaven van circa 41 miljoen voor kaden langs de Maas houden verband met de verhoging van de maximale rijksbijdrage tot 155 miljoen voor de uitvoering van het kadenplan in Limburg.

Door vertragingen in voorbereiding en uitvoering van de versterking van enkele primaire waterkeringen die onder de verantwoordelijkheid van het rijk vallen dalen de uitgaven met 26 miljoen. Deze vrijvallende middelen zijn (gedeeltelijk) ingezet voor de rijksbijdrage voor kaden langs de Maas in Limburg.

In het kader van de verzelfstandiging van de NS zal voor de bijdragen aan het Openbaar Vervoer de uitgavenraming met 110 miljoen naar boven worden bijgesteld. Het gaat hierbij vooral om uitgaven voor de verkeersleiding en «Railned» (planning en dienstregeling).

	1995
XII VERKEER EN WATERSTAAT	
ONTVANGSTEN	
Stand bij miljoenennota 1996	4 686,6
<i>Mee- en tegenvallers</i>	
diversen	12,3
	<hr/> 12,3
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
sociaal-economische ontwikkeling ijsselmeerpolders	30,3
diversen	17,9
	<hr/> 48,2
<i>Desalderingen</i>	
diversen	- 13,1
	<hr/> - 13,1
Totaal relevante mutaties	47,4
<i>Voor de ijklijnen niet-relevante mutaties</i>	
bijdrage aan fes in verband met beursgang KPN	- 865,2
extra opbrengst beursgang kpn 2e tranche	1 075,0
	<hr/>
Totaal niet-relevante mutaties	209,8
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	257,3
	<hr/>
Stand najaarsnota 1995	4 943,9

Ontvangsten

Beleidsmatige mutaties

De hogere ontvangst van ruim 30 miljoen is voornamelijk het resultaat van hogere verkoopopbrengsten van gronden, gebouwen en objecten in de IJsselmeerpolders.

Voor de ijklijnen niet-relevante mutaties

De netto opbrengsten van de beursgang KPN 2e tranche zijn 1075 miljoen hoger dan aanvankelijk was geraamd.

De extra opbrengst van de beursgang KPN wordt gedeeltelijk (ad 865,2 miljoen) ten gunste van het Fonds Economische Structuurversterking (FES) gebracht. Het restant wordt gebruikt voor de Ecologische Hoofdstructuur (ad 162 miljoen) en de groenvoorziening Schiphol (ad 46,8 miljoen).

	1995
XIII ECONOMISCHE ZAKEN	
UITGAVEN	
Stand bij miljoenennota 1996	3 816,8
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
afkoop bijdrage aan mijnwerkersfonds	52,0
oost-europa-faciliteit	38,0
watersnood	- 28,2
energiebesparingsubsidies	- 50,2
diversen	- 27,9
	16,3
<i>Desalderingen</i>	
diversen	6,3
	6,3
<i>Overboekingen</i>	
diversen	18,6
	18,6
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	8,4
Stand najaarsnota 1995	3 825,2

Uitgaven

Beleidsmatige mutaties

Op 1 december 1995 vindt (in overeenstemming met het Algemeen Mijnwerkersfonds) een afkoop plaats (ad 52 miljoen) van de tot en met 2007 lopende jaarlijkse bijdrage aan het Algemeen Mijnwerkersfonds ad 6 miljoen. De vanaf 1996 meerjarig vrijvallende middelen worden aangewend als dekking voor de intensivering van het energiebesparingsbeleid gericht op het terugdringen van de CO-2 emissie.

De Lease- en Investeringsfaciliteit worden met respectievelijk 25 en 13 miljoen verruimd, omdat er meer goede projectvoorstellen voor deze onderdelen van de Oost-Europafaciliteit zijn dan aanvankelijk was voorzien.

De uitgaven krachtens de regelingen voor het niet-agrarische bedrijfsleven, ingesteld naar aanleiding van de watersnood 1995, vallen in 1995 waarschijnlijk ruim 28 miljoen lager uit dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door vertragingen in de afhandeling van schadeclaims, waardoor vermoedelijk 20 miljoen in 1996 tot betaling zal komen.

De raming van de uitgaven voor energiebesparingsubsidies wordt voor 1995 met ruim 50 miljoen neerwaarts bijgesteld. Oorzaken hiervoor zijn: vertragingen bij de investeringen in warmtekrachtkoppeling en windturbines en hogere betalingen in 1994 waardoor in 1995 minder verplichtingen tot betaling zullen komen.

XIII ECONOMISCHE ZAKEN

ONTVANGSTEN

Stand bij miljoenennota 1996	6 144,0
<i>Mee- en tegenvallers</i> wir (desinvesteringsontvangsten)	75,0
	75,0
<i>Beleidsmatige mutaties</i> diversen	17,9
	17,9
<i>Desalderingen</i> diversen	6,3
	6,3
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	99,0
Stand najaarsnota 1995	6 243,0

Ontvangsten*Mee- en tegenvallers*

Bij de WIR-ontvangsten vindt een opwaartse bijstelling ad 75 miljoen plaats. Deze bijstelling houdt verband met hogere desinvesteringsbetalingen door bedrijven.

XIV LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	3 193,4
<i>Mee- en tegenvallers</i> diversen	- 12,1
	- 12,1
<i>Desalderingen</i> diversen	25,6
	25,6
<i>Overboekingen</i> diversen	22,4
	22,4
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	36,0
Stand najaarsnota 1995	3 229,4

1995

XIV LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ

ONTVANGSTEN

Stand bij miljoenennota 1996	486,9
<i>Mee- en tegenvallers</i> diversen	- 1,5
	- 1,5
<i>Desalderingen</i> diversen	25,6
	25,6
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	24,1
Stand najaarsnota 1995	511,0

1995

XV SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	22 604,6
<i>Mee- en tegenvallers</i> SZW eng: diversen	- 2,0
SZ: abw: uitvoering 1995	- 379,7
abw: uitvoering 1995 (volume statushouders)	- 31,8
ioaw/loaz: uitvoering 1995	- 51,6
jwg: uitvoering 1995	42,0
diversen	- 22,7
	- 445,8
<i>Beleidsmatige mutaties</i> SZ: banenpools: uitstel regelingen	- 38,0
diversen	14,7
	- 23,3
<i>Overboekingen</i> SZW eng: diversen	1,1
	1,1
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	- 468,0
Stand najaarsnota 1995	22 136,6

Uitgaven*Mee- en tegenvallers***Sociale Zekerheid**

De bijstandsraming wordt met circa 380 miljoen neerwaarts bijgesteld op grond van meevallende volume- en prijsontwikkelingen in 1995.

Daarnaast is sprake van een incidentele overloop van verrekeningen uit 1994 naar 1995 waardoor de raming neerwaarts kan worden bijgesteld.

Als gevolg van een lager aantal asielzoekers met status dan aanvan-

kelijk was geraamd treedt een meevaller op van circa 32 miljoen in de bijstand.

In verband met volumebeperkende maatregelen in de Ziektewet en de arbeidsongeschiktheidsregelingen is een weglek naar de IOAW/IOAZ geraamd. De mutatie van circa 52 miljoen is het gevolg van een lagere weglek dan aanvankelijk geraamd.

In de uitvoering van de JWG hebben gemeenten meer garantieplaatsen weten te verwerven dan voor 1995 werd geraamd. Daar staat tegenover dat er minder (goedkopere) voorbereidende arbeidsovereenkomsten zijn gerealiseerd. Hierdoor stijgen de totale uitgaven met 42 miljoen.

Beleidsmatige mutaties

Sociale Zekerheid

Bij de uitgaven die betrekking hebben op de Rijksbijdrageregeling Banenpools (BP) wordt een tweetal regelingen uitgesteld. Aangezien pas met ingang van 1996 een regeling voor de besteding van de doorstroomsubsidie van kracht zal kunnen worden, treedt in de BP een meevaller op van 17 miljoen. Daarnaast is nog geen definitief besluit genomen over de aanwending van middelen voor werkervaringsplaatsen ad 21 miljoen. De besluitvorming over de aanwending van de middelen zal worden meegenomen in het traject van de «stroomlijning instrumenten van gesubsidieerde arbeid». In 1995 zullen de middelen niet worden uitgegeven.

	1995
<hr/>	
XV SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID	
ONTVANGSTEN	
Stand bij miljoenennota 1996	816,1
<i>Mee- en tegenvallers</i>	
SZW eng:	
diversen	- 0,9
SZ:	
diversen	18,7
	<hr/>
	17,8
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	17,8
	<hr/>
Stand najaarsnota 1995	833,9

XVI VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	12 271,0
<i>Mee- en tegenvallers</i>	
VWS eng:	
loonbijstelling	- 35,7
diversen	0,7
Zorg:	
diversen	- 6,0
	<hr/>
	- 41,0
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
Zorg:	
tegemoetkoming hemofiliepatiënten	25,0
diversen	1,0
	<hr/>
	26,0
<i>Desalderingen</i>	
Zorg:	
diversen	37,7
VWS eng:	
diversen	15,0
	<hr/>
	52,8
<i>Overboekingen</i>	
VWS eng:	
diversen	- 0,7
	<hr/>
	- 0,7
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	<hr/> 37,0
Stand najaarsnota 1995	12 308,0

Uitgaven*Mee- en tegenvallers***VWS eng:**

Bij de opstelling van de ontwerpbegroting 1995 is ten behoeve van de WAGGS-bijstelling 1994 uitgegaan van een te hoog bedrag. Deshalve treedt hier een meevaller op van 36 miljoen.

*Beleidsmatige mutaties***Zorg:**

Naar aanleiding van een rapport van de Nationale Ombudsman waarin werd ingegaan op het feit dat in de tweede helft van de jaren tachtig een groep hemofiliepatiënten is besmet met het HIV-virus door toediening van besmet bloed, heeft het kabinet een toezegging gedaan inzake een door de rijksoverheid toe te kennen tegemoetkoming in de vorm van een eenmalige uitkering aan de getroffen personen, danwel hun nabestaanden. Voor dit doel is een bedrag van 25 miljoen gereserveerd.

XVI VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

ONTVANGSTEN

Stand bij miljoenennota 1996	246,4
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
VWS eng:	
diversen	1,0
	1,0
<i>Desalderingen</i>	
Zorg:	
diversen	37,7
VWS eng:	
diversen	15,0
	52,7
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	53,7
Stand najaarsnota 1995	299,1

ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	6 530,6
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
betalingsbalanssteun	70,0
hulp aan suriname	- 30,9
landenprogramma azië	34,3
milieubeleid in os-landen	- 33,3
multilaterale banken	- 41,3
multilaterale fondsen en programma	25,8
diversen	- 24,5
	0,1
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	0,0
Stand najaarsnota 1995	6 530,6

Uitgaven*Beleidsmatige mutaties*

De uitgaven voor betalingsbalanssteun zijn met 70 miljoen verhoogd ter financiering van nieuwe schuldverplichtingsmaatregelen ten gunste van een aantal landen in met name Midden- en Zuid-Amerika en Afrika.

De uitgaven voor hulp aan Suriname vallen circa 31 miljoen lager uit. Dit is het gevolg van het feit dat uit Suriname minder financieringsverzoeken zijn ontvangen dan geraamd.

De verhoging van de uitgaven voor het landenprogramma Azië met ruim 34 miljoen heeft voornamelijk betrekking op een extra kwijtschelding van de schuldendienst van India.

De uitgaven voor het Milieu en Economische Verzelfstandigingsprogramma (MILIEV) ter bevordering van het milieubeleid in ontwikkelingslanden zijn met ruim 33 miljoen verlaagd. Redenen hiervoor zijn dat een kleiner aantal aanvragen in aanmerking komt voor financiering en dat de behandelingsduur van de aanvragen langer is dan voorzien.

Als gevolg van lagere uitgaven voor multilaterale banken wordt de toerekening van het Ministerie van Financiën aan ontwikkelingssamenwerking met circa 41 miljoen verlaagd. Deze verlaging wordt met name veroorzaakt door lagere bijdragen aan de International Finance Corporation, de Regionale Banken en Fondsen en de International Development Association mede als gevolg van een wijziging in de verzilveringsschema's.

De verhoging van de uitgaven voor multilaterale fondsen en projecten met circa 26 miljoen betreft een aantal verhogingen van bijdragen aan VN-fondsen.

1995	
GEMEENTEFONDS	
UITGAVEN	
Stand bij miljoenennota 1996	17 815,0
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
terugbetalingen aan departementen sociale vernieuwing	26,5
diversen	6,4
	32,9
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	33,0
Stand najaarsnota 1995	17 848,0

Uitgaven

Beleidsmatige mutaties

Voor de uitkeringen met betrekking tot de jaren 1991 tot en met 1993 treedt het Gemeentefonds op als intermediair tussen de bij het Besluit sociale vernieuwing betrokken departementen en gemeenten. In 1995 heeft nog een verrekening over 1993 plaats gevonden van 27 miljoen.

1995	
GEMEENTEFONDS	
ONTVANGSTEN	
Stand bij miljoenennota 1996	0,0
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
ontvangsten gemeenten sociale vernieuwing	27,0
diversen	0,1
	27,1
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	27,1
Stand najaarsnota 1995	27,1

Ontvangsten

Beleidsmatige mutaties

Voor de uitkeringen met betrekking tot de jaren 1991 tot en met 1993 treedt het Gemeentefonds op als intermediair tussen de bij het Besluit sociale vernieuwing betrokken departementen en gemeenten. In 1995 heeft het Gemeentefonds uit hoofde van deze taak circa 27 miljoen ontvangen.

PROVINCIEFONDS

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	2 289,3
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	0,0
Stand najaarsnota 1995	2 289,3

INFRASTRUCTUURFONDS

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	6 615,9
<i>Mee- en tegenvallers</i>	
investeringen ns-personevervoer	- 95,0
vertraging investeringen stads- en streekvervoer	- 47,0
diversen	1,0
	- 141,0
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
intensivering zoab-programma	30,0
overdracht havens	45,0
vertraging investeringen vaarwegen	- 59,0
vertraging programma rijkswegen	- 201,6
verzelfstandiging ns (wiffels)	115,7
diversen	2,9
	- 67,0
<i>Desalderingen</i>	
ns-personevervoer (wiffels)	- 72,0
vertraging bodemsaneringsprojecten	- 38,0
vertraging fes/impuls projecten	- 117,0
vertraging project betuweroute	- 29,0
diversen	- 1,6
	- 257,6
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	- 465,6
Stand najaarsnota 1995	6 150,3

Uitgaven*Mee- en tegenvallers*

Door herprioriteringen, vertragingen in verband met ruimtelijke inpassing en Europese aanbesteding, wat in een aantal gevallen heeft geleid tot lagere uitvoeringskosten, kunnen de uitgaven van de NS-personevervoersprojecten verlaagd worden met 95 miljoen.

Bij de investeringen voor het stads- en streekvervoer zijn er per saldo lagere uitgaven van 47 miljoen. Oorzaak hiervan zijn lagere uitgaven voor de projecten Ringsneltram en de Noord-Zuidlijn CS-WTC te Amsterdam en lagere uitgaven voor de vervoerregio's buiten de randstad.

Beleidsmatige mutaties

Door vertraging van een aantal rijkswegenprojecten zal de achterstand in het ZOAB (Zeer Open Asfalt Beton)-programma, die in voorgaande

jaren is ontstaan, enigszins worden ingelopen. Hierdoor stijgen de uitgaven met 30 miljoen.

In het kader van de uitvoering van «Brokx-nat» (decentralisatie van de natte waterstaat) wordt het beheer en onderhoud van een aantal havens overgedragen aan de provincies. In verband hiermee wordt een éénmalige vergoeding van 45 miljoen aan de provincies gegeven.

De lagere uitgaven voor investeringen in rijksvaarwegen ad 59 miljoen zijn het gevolg van vertragingen in de uitvoering van diverse projecten. Deze vertragingen hebben verschillende oorzaken, zoals langdurig hoogwater, vervuilde baggerspecieproblematiek en vertragingen in de ontwerpfasen.

Bij een groot aantal projecten betreffende aanleg en verbetering van rijkswegen is vertraging ontstaan. Deze vertraging wordt met name veroorzaakt door langere procedure-tijden voor grondverwerving en het verkrijgen van vergunningen. Daarnaast blijken enkele projecten goedkoper te zijn aanbesteed. Hierdoor dalen de uitgaven voor Rijkswegen met circa 202 miljoen.

De hogere uitgaven van circa 116 miljoen voor de verzelfstandiging van de NS hebben betrekking op een bijstelling van de ramingen voor de instandhouding infrastructuur NS rail infrabeheer.

Desalderingen

In het kader van de verzelfstandiging van de NS zal voor de bijdragen aan het Openbaar Vervoer 110 miljoen meer op de begroting van VenW worden uitgegeven. Hiervan is 72 miljoen afkomstig van het Infrastructuurfonds.

Doordat een aantal infrastructuurprojecten vertraging oploopt, kunnen de daarmee samenhangende bodemsaneringsprojecten ook nog niet gestart worden. Als gevolg hiervan wordt de bijdrage verlaagd met 38 miljoen.

Doordat projecten op het gebied van wegen, vaarwegen, infrastructuur, NS en stad- en streekvervoer (ondermeer Noord-Zuid-lijn in Amsterdam) vertraging hebben opgelopen, worden de uitgaven verlaagd met 117 miljoen.

De vertraging voor het project Betuweroute, als gevolg van het politieke besluitvormingstraject, leidt tot een verminderde bijdrage ad 29 miljoen vanuit het FES.

	1995
<hr/>	
INFRASTRUCTUURFONDS	
ONTVANGSTEN	
Stand bij miljoenennota 1996	3 884,2
<i>Mee- en tegenvallers</i>	
afrekeningen 4e kwartaal ns 1994	25,7
diversen	- 13,7
	<hr/>
	12,0
<i>Desalderingen</i>	
ns-personenvervoer (wijffels)	- 72,0
vertraging bodemsaneringsprojecten	- 38,0
vertraging fes/impuls projecten	- 117,0
vertraging project betuweroute	- 29,0
diversen	- 1,6
	<hr/>
	- 257,6
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	- 245,5
	<hr/>
Stand najaarsnota 1995	3 638,7

Ontvangsten

Mee- en tegenvallers

De verrekening van voorschotten openbaar vervoer laten voor het 4e kwartaal 1994 een overschot zien van circa 26 miljoen. Het betreft technische boekingen die voortvloeien uit de afrekeningen.

Desalderingen

Zie toelichting bij de uitgaven.

	1995
FONDS ECONOMISCHE STRUCTUURVERSTERKING	
UITGAVEN	
Stand bij miljoenennota 1996	1 724,3
<i>Voor de ijklijnen niet-relevante mutaties</i>	
vertraging betuweroute	- 29,0
vertraging bodemsaneringsprojecten infrastructuurfonds	- 38,0
vertraging bodemsaneringsprojecten vrom	- 30,0
vertraging fes projecten verkeer en vervoer	- 117,0
diversen	- 5,1
Totaal niet-relevante mutaties	- 219,1
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	- 219,0
Stand najaarsnota 1995	1 505,3

Uitgaven

Voor de ijklijnen niet-relevante mutaties

De vertraging in de uitvoering van de Betuwelijn betekent eveneens vertraging in de financiering vanuit het FES met 29 miljoen.

Doordat een aantal infrastructuurprojecten vertraging oploopt, kunnen de daarmee samenhangende bodemsaneringsprojecten ook nog niet gestart worden. Als gevolg hiervan wordt de bijdrage vanuit het FES verlaagd met 38 miljoen.

Bij de bodemsaneringsprojecten die op de begroting van VROM worden verantwoord ontstaat door strengere juridische procedures een vertraging waardoor de bijdrage vanuit het FES verlaagd wordt met 30 miljoen.

Een groot aantal projecten ten behoeve van regionale en lokale infrastructuur loopt vertraging op met name in het bestuurlijke traject. Daarnaast zijn een aantal investeringen voor Rijksvaarwegen vertraagd als gevolg van hoogwater, vervuilde baggerspecie en vertraging van ratificatie van het Verdiepingsverdrag Westerschelde. Als gevolg hiervan worden de uitgaven verlaagd met 117 miljoen.

FONDS ECONOMISCHE STRUCTUURVERSTERKING

ONTVANGSTEN

Stand bij miljoenennota 1996	3 075,0
<i>Voor de ijklijnen niet-relevante mutaties</i> bijdrage van verkeer en waterstaat in verband met beursgang KPN	865,2
	865,2
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	865,2
Stand najaarsnota 1995	3 940,2

Voor de ijklijnen niet-relevante mutaties

De extra opbrengst van de beursgang KPN wordt gedeeltelijk ten gunste van het FES gebracht (zie ook toelichting VenW).

ZIEKTEVERZUIM EN WACHTGELDEN

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	128,2
<i>Overboekingen</i> Rbg eng: naar OC&W: wachtgelden	- 69,0
diversen	- 35,9
	- 104,9
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	- 104,9
Stand najaarsnota 1995	23,3

Uitgaven*Overboekingen***Rbg eng:**

Vanuit de aanvullende post ziekteverzuim en wachtgelden is een bedrag van 69 miljoen overgeboekt naar OC&W, ter compensatie van uitverdien-effecten. Deze zijn ontstaan als gevolg van onder ander de strengere keuringseisen voor arbeidsongeschiktheid (TBA).

LOONBIJSTELLING

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	330,9
<i>Mee- en tegenvallers</i>	
Zorg:	
post-waggs model	- 28,0
diversen	- 20,0
SZ:	
diversen	- 2,0
	<hr/>
	- 50,0
<i>Overboekingen</i>	
Rbg eng:	
naar OC&W: voorfinanciering CAO onderwijs	- 118,4
tweede aanvullende loonbijstelling 1995	- 162,6
diversen	6,4
	<hr/>
	- 274,6
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	- 324,6
	<hr/>
Stand najaarsnota 1995	6,3

Uitgaven*Mee- en tegenvallers***Zorg:**

In de g&g-sector is met ingang van 1995 een nieuw vergoedingsmodel geïntroduceerd, te weten het post-waggs model. Onderdeel van dit model vormt de mutatie in de Ziektewet-premie, die tot nu toe altijd buiten beschouwing is gebleven. Het feit dat die premie een flinke daling vertoonde, heeft een belangrijk deel van de meevaller van 28 miljoen op de aanvullende post loonbijstelling veroorzaakt.

*Overboekingen***Rbg eng:**

Ter voorfinanciering van een mogelijk CAO-akkoord in de onderwijs-sector vindt een bijstelling uit de aanvullende post plaats. Het gaat om een bedrag van ruim 118 miljoen.

De tweede aanvullende loonbijstelling 1995 heeft met name betrekking op de verwerking van de CAO die in de sector Rijk is afgesloten. In totaal is circa 163 miljoen aan de departementale begrotingen toegevoegd.

HERSTRUCTURERINGSMIDDELEN

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	9,2
<i>Overboekingen</i>	
Rbg eng:	
diversen	- 9,0
	<hr/>
	- 9,0
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	- 9,0
	<hr/>
Stand najaarsnota 1995	0,2

BELASTINGAFDRACHTEN AAN DE EUROPESE UNIE

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	7 532,0
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
hogere afdrachten invoerrechten: groter volume invoer	148,0
	148,0
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	148,0
Stand najaarsnota 1995	7 680,0

Uitgaven*Beleidsmatige mutaties*

Door de ontwikkeling van het invoervolume neemt in 1995 de afdracht invoerrechten aan de Europese Unie met 148 miljoen toe.

NADER TE BEPALEN/TE VERDELEN OMBUIGINGEN

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	- 598,9
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
realisatie eindejaarsmarge en bandbreedte 1995	288,8
realisatie onderuitputting ihs	140,0
realisatie taakstellende onderuitputting 1995	304,0
vrijval waterschade	- 25,2
diversen	- 78,6
	629,0
<i>Overboekingen</i>	
diversen	- 30,1
	- 30,1
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	598,9
Stand najaarsnota 1995	0,0

Uitgaven*Beleidsmatige mutaties*

De bij Voorjaarsnota 1995 verwerkte ramingsveronderstellingen, zoals neergelegd in de brief «begrotingsprocessen systematiek («in = uit»)», voor wat betreft de eindejaarsmarge, de bandbreedte ontwikkelingssamenwerking, zijn door de gelocaliseerde onderuitputting op de verschillende begrotingen gerealiseerd.

Bij Miljoenennota 1995 is een verlaging van 140 miljoen aangebracht in verband met een verwachte meevaller op de individuele huursubsidie (IHS). Deze meevaller is inmiddels op de VROM-begroting gelocaliseerd.

Bij Voorjaarsnota 1995 is voor de oplossing van de problematiek in de begrotingsuitvoering 1995 gekozen voor een taakstellende onderuitputting van 0,8 miljard. Bij Vermoedelijke Uitkomsten is hiervan reeds 0,5 miljard gerealiseerd. Het restant van de taakstellende onderuitputting

is gelocaliseerd op de verschillende begrotingen, de taakstelling is hiermee volledig ingevuld.

Een gedeelte van de op de aanvullende post gereserveerde extra middelen voor waterschade komt niet tot betaling.

1995

INDEXERING INFRASTRUCTUURTOESLAG MRB

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	1,0
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	0,0
	<hr/>
Stand najaarsnota 1995	1,0

1995

CONSOLIDATIE

UITGAVEN

Stand bij miljoenennota 1996	- 4 437,6
<i>Desalderingen</i> bijstelling in verband met FES en ISF	286,0
	<hr/>
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	286,0
	<hr/>
Stand najaarsnota 1995	- 4 151,6

1995

CONSOLIDATIE

ONTVANGSTEN

Stand bij miljoenennota 1996	- 4 437,6
<i>Desalderingen</i> bijstelling in verband met FES en ISF	286,0
	<hr/>
Totaal mutaties na de miljoenennota 1996	286,0
	<hr/>
Stand najaarsnota 1995	- 4 151,6

Uitgaven

Desaldering

De bijstelling op de post consolidatie (uitgaven en niet-belasting-ontvangsten) houdt verband met de geringere bijdragen van het FES aan andere begrotingen en een wijziging in de bijdrage van Verkeer en Waterstaat aan het Infrastructuurfonds. De aanpassing dient om de geringere dubbeltelling voor de totale rijksbegroting te corrigeren.

Ontvangen*Desaldering*

Zie toelichting bij de uitgaven.